

<p>Szerkesztői iroda: A KIADÓHIVATALBAN, hová a lap szellemi részét illető közle- mények küldendők.</p> <p>Kiadó hivatal: WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDESE hová a hirdetések s előfizetések bérmentesen küldendők.</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<h1>KÖZÉRDEK.</h1> <h2>Vegyes tartalmu heti lap.</h2>	<p>Megjelen minden vasár- napon egy nagy ívön.</p> <p>ELŐFIZETESI FELTÉTELEK Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:</p> <p>Egész évre 4 frt. Fél " 2 " " Negyed " 1 " "</p> <p>HIRDETMÉNYEK DIJA: 3 hasábos petit sorért, vagy ennek helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitlár sora 15 kr.</p>
---	---	--

Hol a hiba?

(—a) Villanykorszakban élünk: sietünk élni. Mintha emésztő láz sorvasztaná az emberek társaságát s a láz álomképei szörnyű képekben domborulnának valóvá; mintha a római költő vaskora a maga sötétében következett volna el, mikor „vitur ex raptó” s „filius ante diem patrios inquit in annos”: óránként gazdagodik a bűnök kronikája.

Még élénk emlékezetünkben él a hazánk első bíróján elkövetett borzasztó gyilkosság; a lapok futó hasábjai külön rovatokat töltenek meg, hogy ne legyen szakadata az erkölcsi folytonos súlyedésnek; Bécsben a Bergher-banda után Neminár s erre a Schenk-féle borzasztó alakok póre következik és ime, a mi bérceink között, az erkölcsök nyugodt világában, a szászok fővárosában mult hó 21-én oly vérfagyalaló mézárulás esik meg, minőhez hasonlót alig mutathat fel Pitaval, mert ennél a fekete bűnök feketéi — rablás, többszörös gyilkosság és gyújtogatás — együtt szövetkeztek.

Honnan ez a seb? Mi okozza, hogy „non hospes ab hospite tutus”? — Talán a nyomor? Hát a nyomor vitte-e rá Bereezet, hogy ura ellen, kinél szolgál állásához mérten a legnagyobb jóllétben élt, orvgyilkosokat bujtson? Hát a nyomor hajtotta-e Spangát, kit előbbi ura fényes évdíjjal jutalmazott, hogy gyilkot villogtasson? Hát a nyomor ösztönözte-e Pitélyt, ki erős karral becsületes kenyeret szerezhetett volna magának, hogy kimondja s megvalósítsa e szavait: „majd elbánok én vele”? Vagy nyomor-e az, mikor a Bergherek évenként hat-nyolcezer zsarolt forintot szórnak el? Mikor a tescheni szabómester fia, Neminar odadobja insbrucki egyetemi tanári székét s örvöngve zuhan a bűnös szédelés örvényébe? Mikor Schenk Hugo azért alkot rendszert a gyilkosságban, hogy élvezet-vágyát ezekkel elégítse ki? Vagy nyomor-e az — a szebeni esetenél — mikor két suhancz, hogy „borralóhoz” jusson, négy életet olt ki vadállatias kegyetlenséggel?

Aligha.

Ha a bajra orvosszert sebtében nem lelünk, megnyugtató az is, ha hitünk szerint felfedeztük az okozót, a mulasztót, a „bűnbakot.” Sok oldalról kedvtelve vetik fel ilyenül az iskolát. Mintha bizony az nem éppen arravaló volna, hogy onnan mindenki jót vigyen ki magával; mintha az iskolát lehetne felelősségre vonni akkor is, midőn az egyest már évek vagy évtizedek sora választja el tőle. — Pitélynél az árvaság s az iskolázatlanság mentségül szolgál, Spangánál meg az a mulasztó, az a bűnbak? Valjon Neminar a tescheni iskolákban vagy a bécsi egyetemen tanulta-e, hogy miként fozson ki másokat százezerekig jogos vagyonyukból? S valjon a szebeni két szörnyetegben nem volt-e meg a bűn sötét csirája akkor, mikor az iskola falai közé léptek? Hiszen azoktól éppen azért szakítottak el mihamar, mert fekélyt oda vittek magukkal. Honnan vitték?

Sokkal közelebb van a fészek s talán éppen azért nem akarjuk látni, mert oly közel van! — A családban, a családi életben; abban, hogy ennek éltető melege annyi sok helyt hiányzik! Egyik alya küzd, de a küzdelembe hamar belefárad s oly útra lép, melyről becsületével nem, csak a nélkül térhet vissza; a másikat hirtelen meggazdagodás mohó vágya lepi meg, vakon rohan a képzelte cél felé s útjában feneketlen hinárba süpped; — a harmadik nem gondol a holnappal, gondatlanul költ és költet, jutalma: családjának szomorú bélyege s a reszkető könnyek, melyekkel gyermekei olykor-olykor ellátogatnak börtöne mohos falai alá; mástól meg téglenséget, munkakerülést tanulnak, szeretetlenséggel találkoznak gyermekei s ki tudná elősorolni, hol, mennyi s milyen baj ássa alá a családi élet gyökerét s az által rájuk nézve jelent és jövőt?

Apák és anyák! bizony-bizony vigyázzatok, hogy az élet, melyet Isten után nyertetek, vagy a melyet Isten után adtok, soha se hozzon miattatok foltot neveitekre!

A maros-ujvári fogyasztó szövetkezet.

Maros-Ujvár kinestári telep; nagyközséggé szervezése után is az marad, a mennyiben itt minden talpalattnyi föld a kinestárt ismeri urának. A természet által összevisszaszórt talaja miatt földművelés nincs, ipara csekély, de van európai hírű és virágzó bányászata. Sóban gazdag, mint az anya, kinek keblén egészséges, mosolygó gyermek csüng. . . .

Az itteni sótermelés mintegy 3000 léleknek nyújt mindennapi kenyeret. Népünk a készpénzfizetés folytán hatalmas koasumtiv erővel lép föl, mely körülmény Enyedtől Maros-Ludasig, Kükülmegyétől Tordáig terjedő kerülettel oly élénken látogatott piacot teremtet, melynek alig akad párja.

Munkaanyag és munkás kéz mellett pénznek kell lenni. Mindezek itt megvannak, de ipar és hitelviszonyaik mellett népünk kevésbé boldogulhatott. — A helyes értelemben vett humanizmus követelte népünk érdekeinek megvédését társadalmi uton is. Beatus, qui intelligit super egerum!

1883. október 1-én született a „marosujvári fogyasztó szövetkezet” s a törvényes cégbejegyzés után, bérelt helyiségben 173 részvényessel (egy részvény 5 frt) rendes működését meg is kezdte. Ma már a részvényesek kétszerez számban vannak.

Szövetkezetünk első rendes közgyűlését f. évi márczius hó 2-án d. u. 2 órakor az ujbán „intézkedő” termében következő pontok szerint tartotta meg:

1. Az igazgatóság jelentése; mely a szövetkezet eddigi vezetésének hű tükre képezte és részletes ismertetést adott a legcsekélyebb ügyek elintézéséről. A nyereség 3 hónap alatt 89 frt 58 krt tüntetett föl.
2. A zárszámadások megvizsgálása; mely után a szokásos felmentvény megadatott.
3. A nyeresemény felosztása iránti határozat; mely szerint 35 frt 83/100 kr a tartalék tőkéhez csatoltatott s a 173 részvény után 6%-os nyereségi osztalék lett konstatalva.
4. Az 1884. évi kiadások előirányzata és tisztviselők, szolgák jutalmadija, illetve bérösszegének megszavazása.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása, előbbi 3, utóbbi 1 évre.

A népes gyűlés Blaska Ubáld szövetkezeti elnök ügyes vezetése alatt szép rendben és nagy lelkesedéssel folyt le. Teljes bizalmat, mély köszönetet szavazott az eddigi tisztviselőknek, kik nagyrészt fizetés nélkül, fáradhatlaan vezették a szövetkezet ügyeit. A bizalom legszebb

TÁRCZA.

Pompásan álmodám . . .

Pompásan álmodám
Rólad „édes lelkem” . . .
Összeültünk — s ej ha!
Csókolóztunk ketten . . .

Boldog élvezet volt:
Szinte elrepültem!
De egy nagy kiáltás
Fölébreszte engem . . .

S ekkor vevém észre,
Czudarul csalódtam:
Angyal arczod helyett
A párnát csókoltam . . .

Zandirhám.

Dalok.

I.

Mondd csak, mért hogy bár merre tekintek,
Rád esik a legelső tekintet?
Játszi szellő szelid suttogása,
Vad vibarnak tomboló zúgása, —
Minden, minden
A te képed juttatja eszembe,
Kedves lányka, szívem szép szerelme!

Kora reggel bájós madár-ének,
Szent varázsa nyári holdas éjnek,
Alkonyatkor a nap, ha lenyugszik,
Zivatarban égi tűz ha pusztit, —
Minden, minden
A te képed juttatja eszembe,
Kedves lányka, szívem szép szerelme!

Ott vagy minden virágon, fűszálban,
Galamb-sírás, fájó zokogásban,
Mindenütt vagy: a földön, az égben,
Téged látlak álomban és ebben;
S mégis, mégis
Tiltva mért van átölelni téged,
Mindörökké egyesülni véled . . . ?!

II.

Sötét felleg mért borítja
Éjjel-nappal az orcámat,
Szünetlenül mért, hogy ott ül
Két szememben a nagy bánat?

Más ha kérdi, mit is mondjak?
— Ej, ne legyen gondja rája,
Gyűlölöm az embereket,
Bánt a világ czudarsága.

Neked szabad csupán tudni,
Mi az, ami úgy fáj nekem,
Mi az, a mi üldöz engem
Minden nyomon, minden lépten.

Ne is mond el a világon
Senkinek se drága kincsem,

Hogy szívemnek boldogsága,
Nyugodalma miért nincsen.

Te megtudod, s talán . . . talán . . .
Segítesz is, teszel róla,
De a mások gúnykaczaja
Kárhozzatom, átkom volna.

. . . Azért emészt a bűbánat,
Azért kín reám az élet,
Mert örömet nem találok,
Csak te nálad, csak te véled.

Pedig meg van írva róluunk,
Hogy te, édes, mi vagy nekem:
— Birhatatlan menyországom,
Elérhetlen üdvösségem . . .

Csongor.

„Az én császári királyi katonáskodásom.”

Van nekem egy jó barátom; az igaz, hogy ő katolikus, én pedig afféle vastag nyaku kálomista, de ez nem zárja ki, hogy jó barátok ne lehessünk. — Ezen jó barátom, a mint látom, a szerkesztő ur kedves lapjának tárcza rovatában „ábrándozik”; igaz, hogy nekie a társadalomban is csak — ábrándozni szabad. Azt mondotam az én jó barátomnak: nó, ha te ábrándozol, én reáliskodom, azaz: nem fogok (mivel nem tudok) költeményeket komponálni, hanem le fogom írni „az én császári királyi katonáskodásom életét”, mit is, ha a t. szerkesztő ur megengedi (miután mindennek kezdete és vége van) a kezdetén kezdem, t. i. aczn. mikép lettem én császári királyi katona.

nyilvánulása volt, midőn a hivatalukról leköszönt tisztviselőket újból megválasztotta következőleg: igazgató-ság: Blaska Ubáld főbányahivatali segéd-főnök. Pipos Viktor számtanácsos, Veres Gyula főbányahivatali fogalmazó. Felügyelő bizottság: Lippner János számtisztályi főnök, Bokor József számtiszt, Fülel Sz. Lajos rk. lelkész, Papp Benjámín gör. kath. lelkész, Barabás Lajos tanító, Pap Lajos nyug. bányafelőr, Vlád Péter sóbíró, Kun András iparos. Pénztárnok: (kit az Isten is annak teremtett) Römer József főbányahivatali pénztárnok. Szertárnok: Derzsi Jenő tanító. Könyvvezető: Miskolczy István, számtiszt. Ellenőr: Ivánesok János tanító.

A szövetkezet tehát él és virágzik. Nevezett tisztviselők fogadják e helyen is köszönetünket. — Különösen Blaska Ubáld, Pipos Viktor és Derzsi Jenő urak, kik eme üdvös társulat megteremtésében, népszerűsítésében egész az önfeláldozásig menő, a nép javát szíven hordozó lélek bámulatos törelmével türték meg a járatanl utat. — Öntudatuk mellett népünk halála legyen a legszebb jutalmuk. Hisszük, hogy ez nem fog elmaradni.

Ma, midőn a nemzeti töke imprudoktiv fogyasztása fenyeget; ma, midőn a pauperismus sötét árnyékát mindinkább veti előre: Blaska urék — eme lelkes triász — társadalmi apostolságot teljesítettek. . . . Miért ne alkalmazhatnám tehát rájuk Krisztus Urunk ama mondását: „Mindent, mit testvéreim legkisebbikének tetettek, nekem cselekedtetétek.“ (Máté 25. 40.) Éljen a derék szövetkezet. Vivat, crescat floreat!

Fülel Sz. Lajos.

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1884. febr. 25.

— A polgári vegyes dalegylet bálja. —

Az ideai hosszú farsangon kis városunk t. közönsége ugyancsak kimulathatta magát, mert egyik bál a másikat követte. Városunknak csaknem minden egylete megtartotta bálját s összpontosított erővel igyekezett mindenik a magát a lehető legfényesebbé varázsolni.

Látva ezt az alig néhány hó óta új alakult, fiatal vegyes dalegyletünk, nem akart hátra maradni; szintén elhatározta, hogy a farsang utolsó szombatján, azaz f. év február hó 23-án egy táncvizsgalmat rendez; s miután némi aggályai voltak, ha valjon sikerül-e ezen bál, legutolsó lévén e farsangon, gyűlésileg kimondta, hogy kevesebb költség tekintetéből annak egyszerű, háziás színezetet ad, s így csakis a dalegylet rendes és pártoló tagjait hívja meg.

A megválasztott bálbizottság a legerélyesebben járt el teendőiben; a meghívókat is személyesen vitte el minden egyes házhoz, s a hol szükség volt, buzdított, lelkesített.

A polgári olvasó és társalgó egylet nagy terme, hol a bál megtartott, egész kis parácsiommá alakítottát; jól esett a szemnek látni e termet, melynek diszítésén elegantiával párosított egyszerűség honolt. Nem emlékezünk, hogy még ily díszesen ki lett volna valaha ékítve e terem, a közönség nem győzte elég dicsőretnel elhalmozni.

Teljes díszben azonban csak kilencz órakor pompázott a terem, midőn az megtelt élő, mosolygó virágokkal,

Volt nekem egy, már csak néhai, testvérem (talán ismerték Enyeden is); ezen testvéremnek volt egy — csakis az az egy — de szép házas lova. Egyszer az 50-es években bemegy lovával Maros-Vásárhegyre a vásárba eladás végett; a lovat megszereti a cs. kir. „Turzki“ ezrednek egy cs. k. őrnagyja s meg akarja venni; testvérem azonban nem adja azon árban, a hogy kéri, hanem eladja valamivel olcsóbban egy nem „gut gesint“ magyar embernek azon, mindenesetre akkor veszélyes nyilatkozattal: „inkább adom olcsóbban egy magyar embernek, mint egy stb.-nek“; ezen hallatlan forradalmi nyilatkozatot persze mindjárt fülébe sugták az őrnagy urak, ki tüstént el is határozta, hogy ezt annyiba hagyni éppen-séggel nem lehet, mert ezáltal, ha bosszúlatlan marad: még forradalom lehet belőle! Tehát büntetést kell adni. — A legjobb büntetés mindenesetre a leend, ha az illetőt (miután szép fin volt) besoroztatja katonának. Ámde a mikorra ezen gondolatot foganatosítani, azaz elfogatni akarta volna, biz az én testvérem már nem volt Vásárhelyen, hanem messze bent a mezőség közepén. Mit tegyen egyebet, mint megtudni a hallatlan merésznek nevét; honnan, honnan nem, meg is tudták a vezeték nevét, de a keresztnévét nem. Elég volt ez is: beigtatódtott tehát a „k. k. gendarmerie“ fekete könyvébe a következő személyleírás: neve: A., termete: magas stb., utánna: veszélyes, — ez elég volt.

A véletlen úgy hozta magával, hogy a következő évben Vásárhelyre megyek, mint egészen ártatlan ifjú; miután mind vezetéknevem, mind termetem (de szépségem nem) hasonlított a veszélyes-hez, a k. k. gendarmerik elfognak, (még jó, hogy meg nem kötöztek, mivel a — valószínűleg már boldog emlékezetű — k. k.

megjelenvén a rendes és pártoló tagok csaknem mindnyájan kedves családjaikkal együtt, s még a vidékről is egy néhányan.

Megragadó képet nyújtott a fiatal hölgyek egyszerű, de igazán szép és esinos öltözékekben való megjelenése; mindegyike egy-egy külön felséges élő ideál, egyszerű keretben. Nem lehetett uszályos ruhákat látni, s mégis mind a legegészségesebbnek néztek ki.

Elhangzott a nyitány, melyben a zenészek ugyancsak megmutatták, hogy operát is tudnak játszani, ha meg kell lenni, eljárszván a Trubadurt egész atanzioval.

Rá kezdtek a csárdásra, mely a tánczrendet megnyitandó volt.

Már kezdetben mindjárt meg lehetett jósolni, hogyminő kedélyes lesz a mulatság; mindenkinek határtalan jó kedv sugárzott arcán; csak itt láthatta az ember azt, hogy még az öregek is, ha jó kedvek van, más arcot öltönek; a szép hölgyek mindenike egy-egy jó kedvű angyalt ábrázolt. — Észre sem vettük, midőn éjfélt ütött az óra. Ekkor a közös asztalhoz ült a szép közönség, s kezdetét vette az étkezés, mialatt a zenekar a legszebb darabokkal igyekezett kedveskedni a nagyon is jó kedvű közönségnek; a zenét egy pár szép pohárköszöntő szakította meg városunk igen kedvelt t. polgármestere és köztisztviselőinek örveadó ev. ref. lelkésze által, utóbbi a dalegyletnek fáradhatlan és buzgó elnöke is lévén egyszersmint.

A vegyes dalegylet e közben körbe állt és két igen szép darab eléneklésével lepte meg a közönséget, mire touche gyanánt a champanerek szivüdtő durranásai adták meg a visszhangot. A lelkesülés általános nagy volt. A pohárköszöntők sora tán reggelig is tartott volna, azonban a tánczrendet újra meg kellett nyitni, lévén abban egy füzértánc is, a melyre, miután itt ilyes valami már évek óta nem rendeztetett, mindenki nagy kíváncsisággal volt, még a kedves mamák is, kik Orpheus gyöngéd karmajaira még gondolni sem akartak, látván a fiatalságnak határtalan jó kedvét.

A füzértánc igen szépen volt rendezve; s meg kell jegyezni, hogy igazán nagyon sok szép és mulattató alakzatok fordultak elő benne, s tovább tartott egy óránál. Ezt követte egy kőrtánc és végre csárdás, a melynek reggel fél 8 óra vetett véget, a mikor is a lelkesítő Rákoczy-induló harsogása mellett egymásnak jó reggelt kívánva a legjobb kedélyhangulatban oszlott a közönség, kinyilvánította azt, hogy nem csak az ideai farsangon, de már évek óta nem emlékeznek arra, hogy ily kedélyes és szépen sikerült bál adatott volna, mint a dalegylet. Hála Istennek! A vegyes dalegylet e báljával a jövőre teljesen megszerző magának renoméjét, s így bátran rendezhet minden farsangon egy bált; a bukástól nem félhet.

Végül el nem mulaszthatom megjegyezni azt is, hogy ezen mulatság anyagilag is igen szépen sikerült, a mennyiben a bevétel meghaladta a száz forintot, melyből a dalegylet javára 38 frt 10 kr tiszta jövedelem maradt.

Egy vígadó magyar.

Nyilvános számadás.

Az abrudbányai „Polgári vegyes dalegylet“ folyó hó 23-án tartott táncvizsgálma alkalmával jegyekből bejött 102 forint, ebből a kiadás 63 frt 90 krt levonva, maradt tiszta jövedelem 38 frt 10 kr.

polizei kapitány, Bielz által a marosvásárhelyi collegiumban véghez vitt vizsgálatkor volt alkalmam érezni a gendarmerie vasalást; mondom, tehát elfognak, visznek a várba s ott szemtől szembe állok az őrnagy urral. (hogy minek hívták elfeledtem, de arra emlékszem, hogy valami szky-be végződött a neve), megnéz és mondja: der ist der kerl. — a várból elvisznek a Makariás házhoz a Szentgyörgy-utcába s ott bevesznek, vagyis „tauglich“-nak kiáltanak. — Meg van tehát forradalom nem lesz, hanem lett a löből egy k. k. gemeiner.

Minelőtte a „gemeinerségben“ tovább mennék, meg kell jegyeznem, hogy az a Makariás-ház mily sokszor volt emlegetve azon időben M.-Vásárhelyt.

Itt is meg volt t. i. az a boldog idő, hogy ha valamit ki akartak hirdetni, nem vették igénybe a nyomdát, papírost, a fal bepiszkolását a felragasztás által, hanem volt a városnak egy kikiáltója egy rettenetes szép fekete cigány személyében; ezen hivatalos személy hivataloskodása perzeiben hatalmas aristokratikus prositurába helyezte magát és az ő össze-vissza horpadt, de mégis ragyogó fényesre csiszolt trombitájából iszonyatos hangokat adott ki a világ négy tája felé s miután azt elvégezte, hozzá kezdett a hivatalos kikiáltáshoz, s miután a „Makariás ház“ hivatalos helyiség volt, tehát többször kellett említenie, de szegény cigány a Makariás helyett mindég Markarhiást kiáltott, a mi minket a collegiumban nagyon mulattatott.

A többek között egyszer azt kellett kikiáltani: többet ne merészelje senki azt mondani, hogy jönnek a magyarok, mert nem jönnek; éppen az akkor ugynevezett „székház“ előtt, a hol a hatalmas Bielz lakott, vagy hiva-

Felülfizettek: Balász Dénes 1 frt, Singer Viktor 1 frt. — Adakoztak: Ajtai János 2 frt (Verespatak), Moldován Lajos 2 frt (Verespatak), Damó Vilmos 2 frt (Verespatak), Rákosi István 2 frt, Ivásku György 2 frt, Miski Sámuel 1 frt, ifj. Képes Ferencz 2 frt, Képes László 1 frt, Krisián József 1 frt, Dézsi Tivadar 1 frt (Verespatak), Ebergényi Dénes 1 frt (Verespatak), Tabakovits János 2 frt, Perzián Márton 1 frt, Tatar Zsiga 1 frt, Dingesz N. 1 forint.

Fogadják úgy a szíves adakozók, mint a felülfizetők dalegyletünk forró köszönetét.

Abrudbánya, 1884. február 27.

Székely István,
dalegyleti pénztárnok.

Próza falusi élet télben.

Bizony faluhelyen a műveltség fokához mérten váltakozó az élet. Első helyen az előjárók képezik szinte javát a népnek, mely méltóságtejes helyzetben a telet otthon csak alvásnak szentelik, a nappalokat a koreszmában töltik.

Téli időben az érdemes előjáróság esendesen tölti e napi foglalkozást; persze ehez csatlakozik a községi „intelligencia“ is, — tisztelet a kivételnek, — hiszen a tél oly unalmas, oly munkanélküli, hogy nappalait valahogy és valahol el kell tölteni. S kivált, ha valamelyiknek otthona unalmas, az a közhelyen vett frissítővel újja teremti perzeit, melynek hatását otthon levő annál szomoruban fogják élvezni. Néha történik egy kis rendetlenség a faluban, mikor a hivatal embere a községbe betekint; e sem tart soká s minden visszazökken a rendes kerékvágásba. — Hogy ily időtöltésnek nem sok jó eredménye lehet, azt — ha én nem mondom is — tudja a tisztelt olvasó, meg lehet számalommal gondol ily életrendszerre, nem is hiszem, hogy ilyenre vágyakoznék a józan társadalmi életből.

Vannak községek, hol ellenkezőleg történik a dolog. Ne menjünk messze, mindenki közel is kap falujához olyan helységet, hol az ivás mesterségén kívül a lelkész vagy tanító értelmes oktatással tölti az unalmas téli napokat saját felekezetének jelen s jövő lelki és anyagi fejlesztésére. E két különböző felfogás és eljárás mire vezethet, azt nem mesterség kitalálni.

Alig hiszem, hogy ezen állapotot más közvetítő változtatni tudna, mint a nevelés. — Az ifju nemzedékért igaz meg van minden téve, hogy tanuljon. És még sem lehet azt mondani, hogy a „körülmennyekhez képest“ elegendő lenne az eredmény. S ha van kivétel: miképpen keletkezett az? egyszerűen: a nép a kedves papjára és tanítójára igen hallgatni szokott, s bizik, hogy jót mond nékiek, hát bizony csak hintse a jót ernyedetlenül, az előbb-utóbb a kívánt talajba jut, ott fejlík, s utóvégre gyümölcsözni fog. Más képpen el lehet mondani Halmágyival, hogy „a ki Forróban 30 évig élt“ „azaz ember — bizonyos körülményekre nézve — nincs többé.“ Nagy igaz ez!

Ha városainkba csak olykor is betekintünk, de más-képpen van sok minden! pedig ott is csak emberek laknak, de vezetőjük, intézőjük, papjuk és tanítójuk nem úgy goncolkozik, mint itt falun. — Ott, amit láttak és tanultak, tovább fejlesztik, falun a fejlődés ráklábon történik

talos helyisége volt, ezen akkoriban infámiter veszedelmes épület előtt kezdette kikiáltani: Mindenkinek tudtára adatik büntetés alatt, hogy senki se merje többet azt mondani, hogy jönnek a magyarok, mert jönnek! — Vége volt a szegény cigányoknak; nyakon esipték, bevittek a Székházhoz, betették a kaput s a kifelejtett „nem“ helyett huszonöt k. k. polizei mogyoró bélyeget kapott s még hozzá degradátatott, mert azóta csak trombitált és egy más, még hivatalosabb személy olvasta irásból a hivatalos dictiot.

Azóta — azt hiszem — a másvilágon folytatja hivatalát, s ha majd én is oda jutok és vele egy helyiségben leszek, megkérdem: emlékszik még a Markarhiás házra, — addig pedig Isten áldja meg őt és óvja meg a már azon világon levő s talán ott csak nem k. k. hoch polizei Bielz ó nagyhatalmassága mogyoró bélyegzésétől.

De hadd térjek vissza az én historiámhoz.

Tehát k. k. gemeiner vagyok, felvisznek a várba s felöltöztetnek. Istenem, hogy állott az a gunya rajtam! a bakkaucs kurta volt, — még most is eszembe jut, mily lábujj-fájdalmat szenvedtem, — a nadrág bő volt, a kabát ujjja kurta, egyszóval nem állott jól semmi, de semmi sem rajtam. Szerencsére volt az ezrednél egy, még nem gemeiner koromba levő szabó mester jó barátom, ez kigazította a gunyámat és így lett belőlem — „ein hüpper kerl.“

Ősz-fő.

(Folytatása következik.)

Minden felekezetenél van kivétel; ritka mint a fejér holló biz az, de van, miért nem lehet az — ha kicsinyben is — mindenütt? Talán mert csak a kenyérkereset mód-
nak tekintik az illetők állásukat s a népneveléssel keveset törődnek.

No hát csak békével tűrjék az illetők, ha az éjjeli rablók ablakaikat berontják — pinczéikből a borokat salb. elorozzák a — tanítványok. Így történt ez pld. az 1883-ik évnél utolsó negyedében Szent-Benedeken; nemrégiben pedig Szász-Veszszösön a luth. pap lovait lopták el.

Népnevelés, jöjjön el a te országod a mi falvainkban is!

Egy öreg vidéki.

VEGYES HIREK.

— A „Közérdek“ című lapnak 8-dik számában a „Vegyes hírek“ rovata alatt a Zalathnán felállítani tervezett állami népiskolának szervezése ügyében kiadott tudósítására vonatkozólag szükségesnek találom a t. szerkesztőségnek azon állítását, hogy életkoromra nézve már 78 éves aggyastán vagyok, oda megegyeztetni, hogy én még eddig nem 78, hanem csak 68 éves ember vagyok; tehát az illető, ki engem 78 évesnek nyilvánított, számításával 10 évvel hibázott, s hogy ezen, habár 68 éves koromnál fogva eddig mégis képesnek nyilvánultam, tanítói hivatásomnak, úgy a szülők, mint az iskolai hatóság teljes megaláztatására eleret tenni. Zalathnán, 1884. febr. 28-án. Lorencz Adolf, k. népiszkolai tanító.

— A marosújvári izr. ifjuság folyó hó 16-án a „magyarországi tanítók árvaháza javára“ zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti jegy személynként 60 kr.

— Maros-Ujvárt a szolgabírói hivatal által f. hó 3-ik napjára összehívott községi képviselői gyűlésen Lőrincz János közs. bíró tiszteről lemondott. A gyűlés jövő választás idejéig a helyettesítésről gondoskodva több fontos intézkedést téve osztott szét.

— Nyilvános nyugtázás. Az alvinczi olvasó-egylet pénztára javára f. 1884. év február 16-án tartott táncvigalom alkalmával a következő urak és hölgyek váltották meg jegyeiket. Gondol Dániel 1 frt, Hermann Róza 1 frt, Borsai László 1 frt, Deák György 2 frt, Székely Lehel 2 frt, Péterffy Árpád 1 frt, Laskarati N. 1 forint, özv. Szögyenyiné 2 frt, Timár N. 1 frt, Áron Miklós 2 frt, Frenzl Árpád 1 frt 60 kr, Komáromi Viktor 2 frt, Örs Zoltán 2 frt, Szöcs Imre 2 frt, Kerebán Juon 1 forint, Csűrös József 3 frt, Csil Eusztaszie 2 frt, Butyka Dani 2 frt, Pálfi Jólán 1 frt, Balogh Lajos 2 frt, Nuszbaum József 1 frt, Ádamesik János 1 frt, Verzár Rezső 2 frt, Glück Mór 2 frt, Glück Adolf 1 frt, Batta Bertalan 2 frt, Glück Bernhárdd és Ábrohámm 1—1 frt. Simon István 1 frt, Butyka Leopold 2 frt, Balázs András 1 frt, Ekhárd Antal 2 frt, Hanesz Zsuzsa 1 frt, id. Kovács Károly 2 frt, Nagy László 2 frt, Szöcs Jánosné 1 frt, Benkó Albert 1 frt, Teleky József 5 frt, Molnár Samu 2 frt, Adorján Ferencz 2 frt, hr. Horváth Ödön 2 frt, Zudor Jakab 2 frt, Szabó József 2 frt, Kozma Károly 1 frt, Kamla Vilmos 1 frt, Nuszbaum Hermann, Schlesinger Mór 1—1 frt, Markovics Manó, Butyka Lajos, Nuszbaum Lázár, Israel Markusz, Tankó József, Szucs Juon, Frenzl Gyula, id. Péterffy László, Szöcs Károly, Kendeffy Lajos, Tanásze Nekifor, Kádár György, Heczegán Nekifor, Czövek Róbert 2—2 frt, Orszikorszki Giza, Tankó István, ifj. Péterffy László, Buda Elek, Csetri Elek, Kovács Piusz, Glück Számi, Pléss János, Kovács Balint 1—1 frt. Áron Adolf 2 frt, Köblös Miklós 3 frt, Zeyk Dániel országgyűlési képviselő ur 5 frt. Lukács László orsz. gyűl. képviselő ur 10 frt. — Összesen bevétel 135 frt 60 kr. Kiadás 65 frt. marad tiszta jövedelem 70 frt 60 kr. Fogadják a lelkes pártolók egyen-egyen, úgy mindnyájan az egylet legforróbb köszönetét. Alvincz, 1884. márczius 5-én. Az egylet nevében Székely Lehel, egyleti titkár.

— A nagyszombati borzasztó rablógyilkosság galád elvetemültjei f. hó 4-én bevallották szörnyű tetteiket. Kettőn hajtották végre: Marlin Róbert 23 éves, n.-szombati születésű, iskolából kieséppott s már kis korában tolvajkodásra nevelt semmittevő és Kleeberg Antal, 22 éves nagyszombati születésű, három gymn. osztályt végzett s a negyedikből eltávolított korhantó. Rémletes vallomásuk szerint, melyet az összehalmozódott bűnfelek láttának kényserítő hatása alatt tettek, febr. hó 21-én este 8 órakor azon ürüggyel léptek be dr. Friedenwanger Jakab nyug. ezredorvos szobájába, hogy egy nála azelőtt elzalogosított ékszerdarabot kívánjanak. Beléptökkor az orvos nejével sakkot játszott s a ceséld a négy éves fiúcskával öleiben, a szoba közepén levő asztal végénél ült. Mikor az orvos neje felnyitotta a Wertheim szekrényt, hogy a kért ékszer kivegy, a két gyilkos egymásnak adott intésre, zsebökben vitt vaskállya lábakkal sújtott kiszemelt áldozata agyára s az orvos és neje pillanat alatt élettelenül zuhantak le. A ceséld rémültében kiejtette öléből a gyermeket, de mozdulni nem tudott s a két vadállat őt és a kis fiút másik pillanatban megrohanta s leirhatlan módon halálra zuzta. Mig ezután Marlin a Wertheim szekrény ékszer tartalmát s a benne levő pár forintot zsebelte, Kleeberg a nála volt törvesszövel és késsel az áldozatok hulláit szurdalta és

vagdosta össze s munkájok vérlázító befejezésül egyik egy szálmazsákot gyújtott meg, a másik az égő lámpát a gyermek ágyába vágta. — kétségtelenül, hogy az így támasztott égés véletlennek látszata által gyanu háruljon el a tettről. Az égés elfojtására tűzoltók jelentek meg s előbök táruult a rettentő kép. Kleeberg megjelent, hogy az oltásban segédkezék; sőt a szerencsétlenek temetésén is ott volt harmadnap. A szebeniek isten újját látják abban, hogy éppen a temetés alatt fedezte fel egy gyermek a temető felé vezető ut egyik kis hidja alatt az első bűnfelek: egy véres nadrágot, kést és kályhalábokat. — A szebeni rendőrség és ügyészség Marlint másnap előgyanura elfogatta, de ismét szabadon bocsátotta. Kleeberget febr. 24-dikén a sok gyanus jelle atyja jelentette fel s másnap a kettő közt levő ismert cimboraság alapján Marlint ismét elfogták Szászsebesen, hova időközben ügynökként utazott. Fekete lelke mardosta s „czikoria-salátát“ keresve bolyongott a mezőkön; ott fogták el. Csendörök fedezete alatt vitték Szebenbe s utközben egyre suttogta: „akasztó-fára megyek.“ A vizsgálóbíró előtt tiz napig győzték a tagadást, mig végre folyó hó 4-én megtörték. A rendőrség sugalmára a másod-vizsgálóbíró házkutatást rendezett, s Kleebergék fákamrájában frissen ásott, szálmával betakart helyre bukkant, honnan egy összekötött nadrágban kerültek elő a legyilkoltak ékszerai. E bűnfelekre tették szörnyű vallomásukat. — Kleeberg atyja nyugalm. es. k. főhadnagy, jelenleg törvényszéki díjnok, Marliné züllött életű irkász, zugprókátor. Mondják, hogy az orvos neje naponta várandos, áldott állapotban volt s így ötszörös rablógyilkosságért sürget elégtételt az undokul megbontott társadalmi rend.

— Rendőri hírek. Lopások. Henningfalvi Koza Gyorgyetől ismeretlen tettesek egy fél szalonát és 7 véka tisztabuzát. Ompolyiczai Ruszán Juontól 2 fehér koczá, pojanai Patrás Vasiliától pedig 2 juhot loptak el. Ez utóbbinál a gyanu egy ismeretes tolvajra irányult, de ez a havasba menekült a csendörök elől. — Gyujtás. Január hó 30-án veresegyházi Demján Juonnak 2 boglya szénája elégett; a gyujtással nagycsergedi Marginean Nikolae volt gyanusitva, kit a csendörök el is fogtak s kivallatták a tettet, minélfogva a balászfalvi kir. járásbíró-sághoz bekisérteztet.

— Emberölés tettesének felfedezése. Még 1881. évi február hó 14-én történt, hogy tóhádi Munteán Tódor haza térvén Tamás Dániel lakadalmából részegen, főbe ütöztetett a másnap meg is halt. Gyanura Deák Valeria és Dregicza Gyorgye elfogattak, de a balászfalvi kir. járásbíró-ság kénytelen volt néhány hónap mulva őket szabadon eresztetni, miután mindent makacsul tagadtak, tanu. vagy közelebbi bűnjel nem találtak. — Folyó év febr. 10-én a vingárdi csendör órs meghallotta, hogy Lazarucz Mutu felesége, leánykorában egyszer Csobán Nekitával fonóba menvén, kérdezte Nekitát: vajjon nem tudja-e kik ölték meg Munteán Tódort, mire azt felelte Nekita, hogy biz ő tudja, de fél megmondani. A csendör rögtön elővette Csobán Nekitát, s ő ki is vallotta, hogy midőn Deák Valeria Munteant főbe ütötte egy vasvillával, ő azt a palánkon keresztül nézte, de Muntean nem sokára feleszmélt és el kezdett káromkodni; arra éppen oda jöven Dregicza Gyorgya is, ketten Deák Valeriával Munteant vasvillákkal földre terítették. A csendörök erre rögtön elfogták Dregicza Gyorgyét, ki a községi előjáróság előtt be is vallott bűnét, hozzá tevé, hogy a bíróságnál azért nem vallott, mert Deák Valeria megígérte, hogy ha mindent tagad kiszabadulásuk után házat fog neki építeni. ígérte azt azonban nem váltotta be. Ezen vallomás után Dregicza ismét bekisérteztetett Balászfalvára, Deák után pedig, ki most mint katona Hercegovinában van, az intézkedés megtétt.

— Gyilkosság. Örményszéken f. évi február hó 5-én reggel 5 órakor Dura Salame 15 éves fia a kutra ment vizért, ki a kut közelében előbb véres nyomokra, majd nagy rémületére egy borzasztóan összevagdalt hullára akadt. Rögtön elhúzott egy esküdt után, ki látván a szörnyű esetet, oda hívta a falusbíró és Tegledi körjegyző segítségét, s akkor rá ismertek Dura Vaszilire, kinek fejét két, állat a nyeldekölő egy mély fejszevágás érte, testét pedig sűrű bot ütések nyomai fedték; mellette egy vízhorzó rud összetört darabjai heverték, Preszekán Tódor koresmáros kertjében pedig egy véres czondrát találtak. A gyilkosság nevezett koresmáros házatól 15 lépésnyire történt s onnan a hullát a tettesek még 80 lépésre egy gödörbe hurezolták. A csendörök kikérdezték a megölt egyén atyját és testvérét, ezek három Roska testvérré gyanakodtak, kiknek háza két évvel ezelőtt elégyvén, ezek a gyujtással mindig Dura Vasziliet gyanusították s fenyegették, hogy megölik. A koresmáros többeket nevezett meg, akik az előtti este koresmájában pálinkáztak. kik közt ott volt Juonucz Roska is, de miután ezek eltávoztak, ő lefeküdt s nem hallott semmi zajt. A véres czondra is nevezett Roskának ismertett fel, ki azonban a tett elkövetése után elszökött, a koresmáros szintén le lett tartoztatva.

— Ujonnán megjelent könyvek és zeneművek, melyek Nagy-Enyeden Wokál János könyvárusnál kaphatók. 1. Jókai Mór újabb regényei, a Lócsi fehér asszony Jókai Róza rajzaival. 1. füzet ára 25 kr. 2. Pulszky Ferencz

Életem és Korom. 2 kötet, II. kiadás. Ára 5 frt. 3. Gelich Rikhard Magyarország függetlenségi harcza 1848—49-ben, 1 kötet. Ára 3 frt 60 kr. 4. Hazánk történelmi közlöny. Szerkesztik Abafi Lajos és Szokoly Viktor. 2-ik füzet. Ára 60 kr. 5. Nemzeti könyvtár, 1-ső füzet. Kazinczy Ferencz művei. Magyarázó jegyzetekkel, kiadja Abafi Lajos. Ára 20 kr. 6. Sárosy Gyula összes művei a szerző arcképeivel kiadja Abafi Lajos. 1-ső füzet ára 20 kr. 7. Balogh Zoltán összes művei életrajzi bevezetéssel, kiadja Zalár József a költő arcképeivel. 1 füzet ára 20 kr. 8. Zsádányi István viszontagságos élete, regény. Irta Nagy László, 4 kötet. Ára 4 frt. 9. Sötét pontok, regény. Irta Kvassagné Kun Melania. Ára a két kötetnek 2 frt. 10. Az erenszti kastély, regény. Irta Kenderesy Mihály. Ára 2 frt 40 kr. 11. Jolán angolregény, irta Black William, fordította Szász Károly, 12 képpel. Ára 1 frt 50 kr. 12. Verne Gy. Kérbán, a vasfejű, regény negyvenhét képpel. Ára 2 frt. 13. Társalgó nélkülözhetlen vezető az élet különféle viszonyai közt is elmés mulattató kisebb és nagyobb társas összejöveteleknél. Ára 80 kr. — Zeneművek. 1. Szivhullámok, 10 eredeti dal. Szerző Szentirmay, ára 1 frt 80 kr. 2. Kolozsvári nóták, hét eredeti magyar dal, szerző Lányi Ernő. Ára 1 frt 20 kr. 3. Éjszaki fény keringő. Zongorára szerző Sztojanovits Jenő. Ára 1 frt. 4. Gyöngy-áirág, keringő. Szerző Somogyi Mór. Ára 1 frt.

— Népdaaink legnagyobb gyűjteményéből a „Magyar Dal Album“-ból ez év folyamán jelenik meg az V. kötet. 801—1000 számú dallamokkal. és pepig 10 havi füzetben, füzetenkint 20, tehát 10 füzetben összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent márcziusi füzet tartalma következő: 1. Csak azt mondják: ne tartsak szeretőt. 2. Csak azt mondom én. 3. Csiki tarka tarisznya. 4. Csip a csalán az utfelem. 5. Darufalva gyászban van. 6. Déri Kató a legszebb lány. 7. Drótos legény voltam én. 8. Egervárban do-do-dobolnak. 8. Eleget könyörgék apámnak s anyámnak. 10. El kel menni, el kel menni messzire. 11. Elmegyek én, elmegyek én Gyöngyösrre. 12. Elment, elment piros édes alma. 13. Elmentem én a csárdába. 14. Elpusztult a tiszta hidja. 15. Elvitte a víz az egri hegyet. 16. Ennek az embernek jó koesija van. 17. Esteledik... szól a fatu harangja. 18. Édes anyám, adja ki a jussomat. 19. Én Istenem, be szép élet. 20. Én is voltam valaha. — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes szétküldéssel: 10 füzetre 1 frt 80 kr. 5 füzetre 90 kr, egyes füzet ára 25 kr. Előfizetések postautalványon a „M.-Dal album“ kiadóhivatalához Győrbe intézendők, vagy megrendelhetők Wokál János könyvárusnál N.-Enyeden.

KÖZGAZDASÁG.

Egy gyümölcsészeti telep.

E megye áldott területén, hol a nemes érczekben gazdag bányák, termékeny vidékek, bortermő szőlőhegyek, kalászos térségek változatosan hirdetik az édes szőlőföld áldásdús szépségét: van egy kis folt, mely az egyetlen gabonatermesztésen kívül egyéb gazdasági kincsekkel éppen nem dicsekedhetik.

E hely, vagyis helység: Kutyalva.

Mig egybeült erdők, szőlők, gyümölcsösök hatnak a népség jóllétének emelésére, itt mindezek nem valának feltalálhatók. Pedig ha nem teremthetünk rengetegeket, ha nem varázsolhatunk aranylő fűrtökkel diszlo hegyeket, legalább alkotnunk gyümölcsösöket, mely kiszorítsa a drága gabonán vásárolni szokott vadizű almákat és fanyar vaczkorokat.

Ily gondolatokkal eltelve állott elő egy ember, ki az egész helyett egyedül lépett a megvalósítás terére; czélul tűzvé ki magának elkövetni mindent e helység, e környék gyümölcsfákkal való elültetésére. E buzgó gyümölcsenyészto helységünkben Bihar Zsigmond körjegyző.

Alig néhány éve vásárolt egy, két holdnyi területű belső telket, melynek nagyobb részét gyümölcsészeti teleprek rendezte be, s a mit szorgalom és kitartás véghez vihett, azt meg is tette. Most már ott áll e telep, hogy annak minden zege-zuga rakva van különböző különb, nemesebbnél nemesebb gyümölcsoltványokkal, melyek ezrenként lepik el a beültetett táblákat s gyönyörű növéstük, erőteljes törzsük és egyenletes nagyságukkal meglepőleg gyönyörködteik a szemlélőt. Itt látjuk a legkorábban érő körte fajtoktól a legkésőbbben érőig terjedő 38 fajt, gondos különkezelés mellett; a legszebb és legjobb almafajok 25 elkülönített csoportjait. Van is e szépen gondozott gyümölcsészeti teleprek szemlélője, mert a ki ott megfordul, lehetetlen hogy meg ne tekintse, s a ki megtekinti, lehetetlen ne ohajtania: vajha ő is birhatna valamit e szép esemetékből. Mely ohajtás könnyen teljesíthető, mivel a legszebb oltványok 30, 40—50 kron darabonkint megszerezhetők a legvalogatottabb fajtokból. Nem is említve az eperfa esemetéket ezreit, minek drjba 5 kr, vagy ezereknit 35 forint; továbbá a kedves veres akác oltványokat, darabonkint 30 kron, vagy az oltott, teljes virágu vörös galagonyákat, egyenként 40 kron.

De a mi még dicséretebb, e mellett a község befásítására is kiterjesztő figyelmét. A mult évben tetemes mennyiségű eperfát osztott ki a lakosok között; s kiknél

vadonez találtatt, azokat beoltotta. Jelenleg is felhívást intézett a község lakóival, miszerint a jelenkezőknek kívánatra eperfa csemétét a mennyi szükséges, e mellett egy-egy szép alma- vagy körteoltványt, egy-egy to egres-fat, ingyen minden díj nélkül azonnal szívesen ad. A ref. egyház régi temetőjének befásítására pedig 30 drb. gyümölcs oltványt ajánlott fel ajándékba. S ha valamely kertben vadonez van ültetve, mint a múlt évben, úgy ez évben is azokat beoltandja.

Mit mondjunk az ily törekvésekre, minő sikere leend annak. A következtetés önként arra vezet, hogy egy néhány év múlva megyénk a gyümölcstelen kis földje, nem leend fölt; s a vadizü almákat gabonáért áruló kupeczek bátran tovább utazhatnak a mezőség felé.

Végül meg kell említenem még azon szép reményekre jogosító törekvést is az említett körjegyző urnak, miszerint az okserü méhészet tanulmányozása és sikeres folytatásával, egy új hasznos hajtó gazdasági ágának e helységben meghonosítására munkálkodik jelenleg.

Vajha sok ilyen törekvésekkel találkozhatnánk a jegyzői kar érdemes egyénéinél, kik nem csak a törvény őrei, de ez által a nép boldogítói is lehetnek.

Marosmenti.

* **Jó munkának jó sikere.** Alsó-Fehérmegyénk Maros mentén közelemben Kutyfalva szomszédságában Orozsi nevű kis oláffalu van, a falu — község — oly kicsiny, hogy egy 16 iczés palóc kalap alatt elérne. Határa jó, de jól is műveli a nép, kicsibe annyit természetnek, hogy bőven kijut mindenre, a mit Isten áldásának neveznek; de kár hogy ezt általában nem lehet elmondani községeinkről. Talán még csak a székely műveléi így földjét, hogy kevesen sokat tud természetni. A példabeszéd úgy mondja: hogy rosz föld nincs, csak gazdája legyen. Az orosz határ nem tartozik a rosszabbak közé, de nálánál is van jobb; hanem gyakorlott földművelő népe munkájával megadja annak savát borsát. Ugy ugarolja meg földjét egyik, mint a másik, jó mélyen, kellő időben, s adja meg minden munkáját a maga idejében. Így biztos a jó aratás. Mennyivel örvedesebb gazdasági tudósítást tehetnénk az illetők, ha az okok után ítélve — s meg is írva, tennék hivatásukat, mert: a kellő időben és okserüen végzett munkának a sikere, csak ritkán — néha — van kimaradv. Benkő Ferencz.

— **Piaczi árjegyzék.** Nagy-Enyed, 1884. márczius hó 6-ról Hectoliter tisztabuza 6 ft 75 kr. Rozs 4 ft 25 kr. Elegybuza 5 ft 75 kr. Törökbuza 4 ft 25 kr. Zab 3 ft. 100 klgm szena 4 ft 80 kr. 1 klgm marhabusz 44 kr. 1 klgm disznóhús 48 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

SZILÁGYI FARKAS.

ELADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

Sz. 5576—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy kir. kincstár végrehajtható 121 ft 70 kr. tőke ennek 6% kamata és 5 ft 15 kr. költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Rajkucz Gligor és neje Gírlea Paraskiának a csákyai 125 sz. tjkvben A+ 1—12. rendszám alatt foglalt fekvőségei 548 ft kikiáltási árban CSAKLYA község előljárási hatóságának helyiségében 1884. évi márczius hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban a kiküldött kérehez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint leteti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverés megállapított feltételei alólirt tkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Csáky község előljárási hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1883. december 23-án.

Szentpáli,

kir. aljbiró.

Sz. 5109—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy Banyai Károly végrehajtható 67 ft 2 kr. tőke és ennek 1881. nov. 7-től járó 8% kamata és 21 forint 35 krajczár költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Stanes Tagyer

a popinek a krakkói 63 számú telekjegyzőkönyvben A+ 1—6. rendszám fekvők bőli 3/4-od részjutaléka 137 ft 50 kr. és Deremes Gligornak a 202 sz. tjkvben A+ 1 rendszám alatt foglalt fekvőségei 168 ftban megállított kikiáltási árban Krakkó község előljárási hatóságában 1884. évi márczius hó 22-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban a kiküldött kérehez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint leteti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előljárási hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1883. nov. 16-án.

Szentpáli,

kir. aljbiró.

Sz. 5107—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy Banyai Károly végrehajtható 80 ft tőke, és ennek 1881. május 1-től járó 8% kamata és 18 ft költség, továbbá Trucea Vaszilia lui Nikulai által 5488—1883. szám alá beadott árverési kéreése folytán, ennek 114 ft tőke, ezután 1881. jan. 1-től járó 6% kamatok, 8 ft 50 kr. és 9 ft 45 kr. költségei kielégítése végett végrehajtást szenvedő Burs Petrunak a krakkói 590 számú tjkönyvben A+ 1—10, 12 és 13 rendszám alatt foglalt fekvőségei 427 ft kikiáltási árban Krakkó község előljárási hatóságának helyiségében 1884. évi márczius hó 31-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban a kiküldött kérehez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint leteti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Csáky község előljárási hatóságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1883. nov. 16-én.

Szentpáli,

kir. aljbasbíró.

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt felsorolt árucikkék és munkák a megnevezett első rendű czégek által a legjutányosabban és a legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ“

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykör 7.) rendelhetnek meg.

A következő elnyök bizosttatnak: 1. Csakis kitünő minőségű czikkék és munkák, csakis első rendű czégek által küldetnek a megrendelőnek, egyedül az eredeti áron, eredeti árjegyzék szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelezési lappal összes szükségletét fedezheti s megtakaríthatja a külön-külön szállítási költséget. — 3. A csillaggal megjelölt czikkék és munkák szabott árából 10%-ot engedünk s 10 frton felül portamentesen szállítunk mindent. 4. A megrendelőnek megrendeléseit és levelezéseit díjmentesen teljesítjük. — A szállításokat Vajda Béla elsőrendű spediteur eszközli.

Minden küldeményért hármas jótállás: a czégé, a spediteur és a „Nemzetközi Hirdető“-é.

I. Gyógykülönlegességek.

Brazay-féle sóborszesz. 42 különféle betegségben fölrhetetlen hatású, egy házban sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.

Hungária kávé. Szalády Antaltól. Gyomorhájban, bélhuratban stb. szenvedőkre rendkívül jó hatású. Egészségeseknek megbeesülhetetlen. Egy kiló 1 ft 20 kr.

Forty-féle egytetemes sebtapasz, minden seb azonnali gyógyítására. Árjegyzék szerint. — **Weis M.-féle universalis sebkendő,** ára 30, 50 kr.

Hoff János-féle egészségi sörök, 1 palack 60 kr, maláta-czukorkák 20 kr, malátakivonat 70 kr. — **Strausz B. mellsöre,** hűsítő labdacai és mellpasztillái. Árjegyzék szerint. — **Kárpáti egészségi labdacok** köhögés, görvény, mellbajok ellen Friedrich főraktárától 21 kr.

Gyógykülönlegességek Török József főraktárától: szakálnövesztő 2 ft 60 kr. Vas bravais 3 ft. — Különbön ajánljuk:

Szem-essentia dr. Leboistól, francia szemgyógyviz, egészséges szemek erősítő sére is megbeesülhetetlen hatású, úgy hogy minden szemre féltékeny egyetlen családnál sem szabad hiányoznia; gyenge, beteges fájós szemekre néve s egyáltalában minden szembe a bántalom vagy betegségben nélkülözhetetlen, mint hogy e nembn a legkitünőbb gyógyhatású s a legnagyobb orosi tekintélyek által legjobban ajánlt medicina. Török Józsefen kívül kapható a vezérképviselőnél: Müller L. Saroksári-uteza 4. Egy üveg 90 kr.

Ürmös-essentia. Arany érmekkel kitüntetett gyógyszer, bélhur, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz adva a legkitünőbb ürmöst adja. Török Józsefen kívül kapható id. Müller Jakab feltalálónál (Rostély-uteza, saját háza), ára 50 kr. Nagy palack (másfél liter) 3 forint 50 krajczár, használati utasítással.

Köszvényvászón Török József gyógyszerárától. „Szultána-növényzappan“, Nemenesek-féle, bőrbetegség, májfoltok, szeplők, hajkorpá és migrain ellen. Ára 35 kr. Vezéraktár Sinkó Józsefnél Uj-uteza 1.

Fácányi A. gyógyszerárától a következő nagyhírű elismert különlegességek: a) Fácányi-féle magy. édes mustár gyomor- és bélhur ellen 1 ft vagy 50 kr. b) Fácányi-féle fogpapír fogfájás, arc- és fülszaggatás ellen. Egy kis csomag 70 kr. c) Fácányi-féle Phenyl zappan bőrbetegségek ellen 70 kr. d) Sós borszesz (szakértőtől) 1 ft 20 kr, 70 kr.

Ezenfelül minden gyógykülönlegesség árjegyzék szerint.

II. Pipere-szerek.

Blaháé-arepor. Müller M. illasztárától. Ugyanonnan mindennemű pipere- és illaszterek.

Jaulusz-féle „Juno-crème“ ásványmentes, ártatlan szerekből, szeplők, májfoltok ellen. 1 ft 50 kr. — „Juno-pasta“ az arc hófehérre tételére, 2 ft. „Juno-puder“ 60 kr. A bécsi és budapesti vegytani intézetek a legjobban ajánlják; rendkívül kaptos pipere-szerek.

Uj magyar hajfestő szer a természetes szín visszaállítására. Tokody-féle, ára 2.50.

Szultána-pipere zappan. Minden boudoirban nélkülözhetetlen, csodálatos hatású elismert. Ára 3 drb 1 ft. Nemenesek-féle. Sinkó Józsefnél, ujuteza 1. sz.

Hajnövesztő szer. Hausner R. családi titka. Ára 1 ft 40 kr.

Ezenfelül minden pipereszer árjegyzék szerint.

III. Gazdasági és háztartási czikkék.

Az „Első m. fekete bőrkendő-gyár“ gyártmányai. Fekete bőrkendő 1 ft 20, sarga 1 ft 50. Éreztsítítő 10 kr. Kettős velenzei bőrlak 60 kr. Nemenesek-féle. József főherczeg udv. szállítója. Katonai, esendőri stb. szállító.

Egytetemes hideg enyv, Singer-féle. Edények, üvegek, pipák, fadarabok és bőr összeragasztására. 20 kr.

Mosánszky-féle fénymáz. — Nemenesek-féle éreztsítítő 10 kr. — Rovarpor, Polseh-féle 1 ft. — Patkányirtószér Reisztól 1 ft.

Ezenfelül minden háztartási és gazdasági czikk eredeti áron.

Divatárak, ruházat.

Férfi divatárak és fehérműek Karikás Lajostól. — Egészségi fehérműek és öltözetek dr. Jäger Gusztáv-féle a budapesti főraktárától. — Kalapok Nyerges M. gyárától.

Női divatárak Monasterly és Kuzmik udv. szállítóktól. — Női ruhák Friedrichtól, a volt Alter és Kiss főszabásztól.

Czipők, Lörcinc István gyárától urak, hölgyek és gyermekek számára.

Ezenfelül minden árak ered. árjegyzék szerint.

Mindenfélék.

A Gschwindt-féle szesz, élesztő, likör- és rumgyári részv. társaság Budapesten szesz, élesztő, likörből, rumból és eczetessentiából álló készítményeit ajánljuk. Gyár és furdóintézet: Józsefváros, üllői-ut. Főraktár: Károly-kört 17. sz. br. Orey-féle ház.

Butorok, az I. butor-ípar-társaságtól. — Excellentszék 16-féle ezétra Schöberl K-tól. — Pénzszekrények. Wiese Fr. udv. száll. — Vasbutorok Stitz Henrik-től. — Ágyműek Hüttel Tivadar udv. szállítóktól.

Üvegmenetek Stölze és fia gyárától. — Kocsik Bogdán J. gyárától. — Lószerszámok Szigei L-től. — Tornaszerszámok, szerszámok, malomkövek, konyhaszerszámok Geitner és Rauschtól.

Billard és tekeasztalok Gyöngyössi J-től. — „Ariston“ önjátszó szalon-hangszer 25 ft a főraktárától. — „Orchestron“ önjátszó óriási zenekar ára 1000 frttól fölfelé; a főraktárától. — Zongorák Lédeczy gyárától.

Lőfegyverek, pisztolyok stb. Kirner udv. szállítóánál. — Vadászati és uti czikkék Kertész Tódortól.

Gazdasági gépek Fehér Miklóstól. — Varrógépek Neidlingertől. — Mesterségekhez szükséges szerszámok Geitner és Raustól.

A legkitünőbb eredeti francia pezsgőborok Jaques Louis Freres francia czég budapesti vezérképviselőjétől. Müller L-től Grand vin de la couronne 3 ft 80 kr. Carte blanche 1-ére chois 3 ft 50 kr. (Soroksáriuteza 4. sz.)

Essentiák mindennemű likör gyártására Wetterich Arnold gyárától.

Sikerült és szép arczképek Naumann Ign. műterméből. Szenrajz 3 ft, krétarajz 6 ft, olajfestm (életnagyság) 8 frttól fölfelé. A fénykép sértetlenül visszaküldetik. — Arczképes választási zászlók k. sz. Neumann Ign. műterméből.

Vésőki munkák, peccsnyomók, bélyegzők, peccsébélyegyek, monogrammok a legolcsóbb szabott ár szerint.

Schmitt Adolf és társa m. kir. szab. börgyára, szij, bőrműek- és gépszijakban (Hársfuteza 1. sz.) a monarchia legnagyobb gyára. (Hadfelszerelés.) Számos kitüntetés.

Humayer Károly (Soroksári-uteza 94. sz.) mész- és téglágető gyárát, mint Budapest a legszolidabbat, a legjutányosabbat és legnagyobb szállítóakra is a legképesebbet a legjobban ajánljuk építkező községeknek, hatóságoknak és magánosoknak.

Egy szóval minden munka és czikk, nyomtatott árjegyzék szerint készítettik és szállítatik.

Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli terményeinek, áruinak és gyártmányainak. (Tokaji, mènesi, balatonvidéki, borok Vámosy Lajos utján. kőbányai sörök Dittrich és Gottschlich utján. huskonszerek a Weisz testvérektől. selmeczi pipák Heller F.-től, magyar vas, acél stb. Vadhus Pál K.-tól, lámpák, papír, szappan, szegedi paprika, gácsi posztó. stb.) mind legdirectebb forrásából szabott áron és az eredeti czég árj. szerint. — Elegendő egy levelező lapot írni a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ“

szek. (Budapest, VII. Károly-körút 7.)

3—48.

Pontos, becstületes és gyors szolgálat.